

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10

10

GROSZY

Rok III.

Kraków piątek 5 maja 1933

GROSZY

Nr 123

Uroczystości Trzeciomajowe

w stolicy i w kraju

Cala Polska w dniu wczorajszym ozdobiła się białymi - czerwonymi sztandarami. Nastrój radosny wielkiego święta narodowego podniosła przepiękna pogoda.

Jeszcze w przeddzień wieczorem wszystkie domy zostały przybrane we flagi, na gmachach państwowych zabłysły światła. Ulicami przeciągały oddziały wojskowe z pochodniami.

O 8-ej godz. na pl. Zamkowym orkiestra 21 p.p., 30 p.s.k. i 36-go p.p. odegrały Hymn Narodowy, Pierwszą Brygadę i szereg utworów muzycznych.

Po koncercie orkiestry przemaszzerowały ulicami miasta. Tłumy towarzyszyły szczególnie licznemu orkiestrze 1-go pułku szwoleżerów, która w szyku konnym przedefilowała przez miasto, udając się do Belwederu, gdzie odegrała Hymn Narodowy.

Słoneczny dzień wczorajszymi wywabiał z domów wszystkich mieszkańców. Ulice zapelnily tłumy już od wczesnego rana, zdążając do świątyni. O godz. 10-ej w katedrze św. Jana odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, na którym był obecny Pan Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu Domu Wojskowego i Cywilnego.

Samoloty 20-tu państw przybędą do Gdyni

W dniu 26 b. m. przybędą do Gdyni z okazji międzynarodowego zlotu samoloty 20-tu państw. Lotnicy cudzoziemscy dokonują równocześnie oblotu polskiego Pomorza. Będzie to pierwsza tego rodzaju manifestacja lotnicza od czasu istnienia Gdyni.

Z tragedij życia

Rozejrzyjcie się wśród swego otoczenia, a znajdziecie na pewno niejedną dziewczę, skromną, wychowaną w atmosferze domowego ciepła, obce wielkim burzom, trującym nad ulicami miasta.

I nagle dowiadujecie się... Wkradł się do jej serduszka podstępnie młody, przystojny mężczyzna. Mówił o miłości, ukazywał złudę przyszłego szczęścia w małżeńskim pożyciu.

A kiedy odurzone miłością dziewczę oddało się na łaskę wybranego, wyzyskał niecnie jej wdzięk i zniknął.

Słyszymy o podobnych wydarzeniach często, tak często, że nie zastanawiamy się długo nad straszną tragedią, jaką przeżywa dziewczyna, kończąc ją niezdolnie śmiercią.

Niezwykle jednak skomplikowanie podobnego wydarzenia przedstawione jest w naszej najnowszej powieści p. t. „Owoc z kaganu”. Solot wydarzeń wtrafił matkę i córkę w sytuację tak wstrząsającą, że opis ich przeżyć czyta się jednym tchem.

ste nabożeństwo, na którym był obecny Pan Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu Domu Wojskowego i Cywilnego.

Dla żołnierzy odbyły się nabożeństwa w kościele garnizony przy ul. Długiej, św. Jerzego w Cytadeli i Najświętszej Marii Panny na Pradze.

O godz. 10 min. 30 rozpoczęła się dorocznym zwyczajem na pl. Marszałka Piłsudskiego rewja wojskowa, w której wzięły udział różne rodzaje broni. Wspanialej postawie bojowej defilujących oddziałów przy-

glądały się tysiączne tłumy, mimo ukończenia rewji, długo jeszcze snujące się po placu i omawiające wrażenia.

W godzinach popołudniowych i wieczorem we wszystkich pułkach odbyły się odczyty i pogadanki.

O 8-ej wiecz. w Domu Żołnierza na Pradze odbył się połączony obchód dla uczczenia Konstytucji 3-go Maja.

Również imponujący przebieg ze względu na nastrój miały obchody Trzeciomajowe na prowincji, szczególnie w miastach większych.

Wzburzenie w okręgu łódzkim

ŁÓDŹ. (Tel. wt.) Z powodu nieścisłego przestrzegania przez fabrykantów umowy zbiorowej na tła plac — wybuchają w okręgu łódzkim ostre zatargi. U Buklego 300 robotników nie opuszcza fabryki, u Silberszpitzza zamknęto się w halach 200 robotników; u Silbersztajna — 400. Z powodu głodówki wiele osób mdleje, szczególnie kobiety. Wczoraj kilkakrotnie pogotowie niosło pomoc wycieńczonym.

U Inстера robotnicy nie opuszczają fabryki od 9 dni. W Widzewskiej Manufakturze strajk przerwan, ale jeszcze około 150 osób stosuje strajk włoski.

Podobnie sytuacja przedstawia się w Zduńskiej Woli i w To-

maszowie. U Pissa robotnicy od 4 dni głodują. U Landsberga również sytuacja bardzo napięta.

SKROTY

W Dicht pol Hannoverem spadł duński samolot pocztowy i spłonął. Pilot zginął.

W Toscani (Rumunja) w czasie manewrów pocisk rozerwał armatę, zabijając 4 żołnierzy i 3 raniąc.

Na szosie Oborniki — Czarków wpadł do rowu autobus. Kilka osób odniosło rany.

W magistracie Aten (Grecja) podczas rozdawania wsparcia uduszono dwie kobiety.

Francuski konsul generalny Lagarde poniósł śmierć w zderzeniu samochodu z tramwajem.

Pod Hendon pod Londynem spadł samolot wojskowy. Dwóch lotników poniosło śmierć.

Na Bałtyku zakończyło manewry 50 okrętów floty niemieckiej.

Zjazd komorników w sprawie sytuacji zawodowej

W nadchodzącą niedzielę, dnia 7 maja, obradować będzie w Warszawie zjazd komorników z całego państwa. Przedmiotem obrad będą między innymi sprawy związane ze zmianą sytuacji zawodowej komorników, po ostatniej reformie przekształcającej komorników, w urzędników państwowych określonej kategorii.

Ciekawy proces

Jak się dowiadujemy, na wo kandydacie wydziału 1-go cywilnego Sądu Okręgowego w Warszawie znajdzie się w początkach przyszłego miesiąca nie spotykana dotąd w kronikach sądowych sprawa o zasadniczym znaczeniu. Sąd rozstrzygnąć ma, czy stronnictwa polityczne powstałe po rozłamie, odpowiadają za zobowiązania swych poprzedników.

B. sekretarz Centr. Związku Górników, Bosowski, występuje przeciwko ugrupowaniu Moraczewskiego Z.Z.Z. o wynagrodzenie z tytułu pracy. Z.Z.Z., po rozłamie w partiach socjalistycznych, przejął niektóre agendy Związku Górników i z tego powodu wytknęły pretensje b. sekretarza.

Po konferencji w Waszyngtonie

PARYŻ. Głównym tematem rozważań prasy są wyniki konferencji waszyngtonskiej. Prasa podnosi, że Francja gotowa jest przyjąć zasadę roz-

mu celnego pod warunkiem utrzymania dolara i funta na kursie ustalonym. Dalej wskazują, że w Senacie amerykańskim istnieje sil-

na opozycja przeciw projektowi prezydenta Roosevelta, w sprawie pełnomocnictw odnośnie do traktatów handlowych i długów wojennych.

Krwawe powstanie w Turkiestanie

Powstańcy wymordowali 100 Chińczyków

SIMLA. (P.A.T.). Miasto Jarkend w prowincji Sin-Kiang w Turkiestanie chińskim zostało zajęte przez powstańców maho-

metan, którzy wymordowali tam przeszło 100 Chińczyków i spalili lokale, zajmowane przez miejscowe władze. Wywołało to w

całej prowincji wrzenie, które stale wzrasta. Wojska chińskie nie mogą opanować sytuacji.

Niemcy mają 320-tysięczną armję

PARYŻ. Donoszą z Genewy o olbrzymim wrażeniu, jakie wywarły wywody ekspertów wojskowych francuskich na zagranicznych członkach konferencji rozbrojeniowej. Francuzi wykazali mianowicie, że zawodowa armja niemiecka nie ogranicza się do teoretycznej liczby 100.000 żołnierzy Reichswehry, ale obejmuje w rzeczywistości 320.000 wysz-

kolonych zawodowych oficerów i szeregowych.

Poza 100.000 Reichswehry jest nieje mianowicie 140.000 policjii Szupo i 6.000 oficerów policjii, zaś żandarmerja, straż celna leśna, kolejowa i wodna, liczą ogółem 80.000 ludzi i 3.200 oficerów.

Tem samem zowodowa armja

niemiecka posiada prawie tyle co armja francuska na stopie po wojowej.

Powyższe zestawienie skłoniło wszystkich ekspertów zagranicznych do częściowego przynajmniej uznania policjii za wojsko zawodowe i do zrewidowania swych poglądów na temat iluzorycznego rozbrojenia Niemiec.

Pijani hitlerowcy na polskiej granicy

strzelali do polskich wiosek

Jedno z pism prowincjonalnych donosi o rozwyrzeniu band hitlerowskich na pograniczu polsko-niemieckim, o czym świadczy zajęcie, jakie wydarzyło się w nocy z 30 kwietnia na 1 maja b. r. Mianowicie polskie wioski pograniczne w pow. dybnickim: Raszczyce, Żytyna, Budzin i Kobyła zostały zaalarmowane

silną strzelaniną, pochodzącą od strony niemieckiej, mianowicie od strony wioski Markowice, leżącej w odległości 1 km. od granicy w pow. raciborskim.

Najbardziej zaalarmowana została wioska Kobyła, albowiem

w jej kierunku dano kilkanaście strzałów karabinowych. Okazało się, że w Markowicach uzbrojeni hitlerowcy upili się w nocy i aby dodać sobie animusza, zaczęli strzelać w kierunku polskich wiosek za granicą.

Odciał głowę ojcu i kuzynce

O potwornej zbrodni donoszą z Tuliczkowa pod Koninem, gdzie ofiarą bestjałskiego mordercy padł 52-letni gospodarz Boleśław Rutkowski oraz 30-letnia bratanica jego, Władysława.

Do komisariatu P. P. zgłosił się syn zamordowanego 25-letni Stefan Rutkowski, że ojciec jego z kuzynką wydalili się z do-

mu i wszelki ślad po nich zaginęli. Dochodzenia policyjne nie dawały rezultatu i wreszcie przez mocą wyważono drzwi do zamkniętego mieszkania Rutkowskiego, gdzie w czasie rewizji znaleziono w wielkim kufrze pod różnym trupy obojga zamordowanych, w ohydny sposób zamaskowane z odciętymi głowa-

mi. Pod łóżkiem znaleziono siekiere z śladami krwi.

Jako podejrzanego o morderstwo aresztowano syna zamordowanego Stefana Rutkowskiego. Powodem strasnej zbrodni były prawdopodobnie pieniądze, które zamordowany Rutkowski przywiózł z sobą z Ameryki.

57. Zeszyt

Sensacyjnego romansu z życia wyższych sfer towarzyskich p. t.

SIOSTRA MARJA

do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich oraz w Drukarni MONOPOL, NA BRÓDKU 2

W chmurach trujących gazów

Znaczący o przyszłej wojnie

Przy omawianiu wynalazków wojennych, zjawia się kwestja: czy możliwe jest wytrucie gazami wielkich miast. Autorzy niemieccy nie wierzą w takie niebezpieczeństwo, albo twierdzą, że na wytruć Berlina potrzeba byłoby co najmniej 1000 tonn produktów gazowych, a więc co najmniej 3 tysiące samolotów na przewiezienie tego ciężaru. Anglicy, biorąc pod uwagę najnowsze zdobycze w dziedzinie produkcji gazów, głoszą, że Londyn wytruć można przy pomocy tysiąca małych rozpylaczy, które wygodnie pomieścić można na trzech pasażerskich samolotach!

Różnica w obydwojch poglądach jest bardzo wielka. Łatwo jednak odkryć przyczyny tej rozbieżności. Otóż w Niemczech nie mówi się o najnowszych zdobyczach techniki gazów trujących. Ale można uważać za pewne, że zdobycze te są w Niemczech znane. Fachowcy angielscy natomiast stosują się w dalszym ciągu do starej zasady nieukrywania przed społeczeństwem żadnego niebezpieczeństwa, które może mu grozić, ani niepomyślenia takiego niebezpieczeństwa dla utrzymania nastrojów optymistycznych.

Jak może potoczyć się przyszła wojna? — oto pytanie, które niejednemu spać nie daje, szczególnie tym, którzy nie wierzą w ligi pokojowe narodów.

Generał von See, jeden z najwybitniejszych strategów doby obecnej, w książce swej „Myśli żołnierza”, pisze:

„W przyszłej wojnie broniący się z góry skazany będzie na zagładę — cała strategia będzie polegała na bezustannym energicznym napadach na terytoryum nieprzyjacielskie.”

Armje, stojące na froncie o wiele łatwiej mogą się zabezpieczyć przed atakami gazowymi, niż ludność cywilna w wielkich miastach. To też najnowsze teorie strategiczne amerykańskich fachowców idą już wprost w tym kierunku, aby wogóle w razie wybuchu wojny przejąć

do porządku dziennego nad armją nieprzyjaciela, przełamać front i natychmiast rozpocząć akcję bombową i gazową przeciwko wielkim miastom i centrum produkcji w głębi kraju, co w najkrótszym czasie musi doprowadzić do powszechnej paniki i demoralizacji w kraju nieprzyjacielskim, a więc do zwycięskiego zakończenia wojny.

Cóż więc robić z cywilną ludnością miast, zagrożonych przez napady powietrzne? Wojskowi specjaliści doszli do jednego tylko rozwiązania tej kwestji: ludność cywilną należy ewakuować jak najdalej od zagrożonych centrów. Ewakuować należy natychmiast po ogłoszeniu wojny, inaczej będzie za późno. Dotychczas wypowiedzeniu wojny towarzyszyła mobilizacja armji i floty — w przyszłości towarzyszyć mu będzie ewakuacja milionów mieszkańców stolic i wogóle wielkich miast. Ludzie zaczęli się zastanawiać nad sprawą, czy wogóle warto osiedlać się w miastach: wszak jest to mniej mądre, niż osiedlać się u stóp wulkanu, gdyż w tym ostatnim wypadku jest o wiele więcej szans uratowania się, niż przy napadzie eskadry aeroplanów, miotających tysiące bomb śmiertelnych.

Zastosowanie gazów zmieni też sytuację na froncie. Dawniej gdy wojna była mechaniczna — niebezpieczeństwo trwało przez czas krótki: uderzenie szablą jest niebezpieczne w ciągu sekundy, kula w ciągu 3 — 4 sekund, póki nie wryje się w ziemię, granat — w ciągu 10

— 15 sekund, dopóki leci, teraz gdy wojna zmieniła się na chemiczną, niebezpieczeństwo trwa godziny, doby; wojska ostrzeżliwie pociskami gazowymi przebywają całymi godzinami w śmiertelnej mgłę, dopóki się nie rozejdzie, lub nie będzie rozsiada.

Dawniej, można rzec, suma mechanicznych niebezpieczeństw działała przez czas krótki: „suma uderzeń szablą”, t. j. konna potyczka trwała 2 — 3 minuty, ostrzał kulomiotowy i karabinowy trwał 10 — 15 minut, bombardowanie artylerią — 1 — 2 godziny (prócz bitwy pozycyjnej), teraz natomiast niebezpieczeństwo może być nawet bezustanne: wystarczy wystrzelić co godzinę kilkadziesiąt pocisków chemicznych — by całun śmierci zawisł na nieprzyjacielskich okopach w ciągu wielu dni.

Już sam fakt braku powietrza działa przygnębiająco; a jeśli dodamy, iż nawet po skończeniu ataku gazowego nie ma pewności całkowitego bezpieczeństwa — oznaki śmiertelnego zatrucia mogą ukazać się po paru dniach — to wróżba katastrofalnego działania broni chemicznej staje się zupełnie zrozumiałą. Od tej broni nie ratuje ani odległość — aeroplan wszędzie może cisnąć bombę, ani głębokość okop — gaz lub głębokie okopy; ani noc — artyleria chemiczna nie potrzebuje znać dokładnie swego celu i dlatego może prowadzić swa akcje podczas nocy; ani pogoda — deszcz i mgła — potęgają działanie niektórych środków chemicznych.

Nieustanna walka o czyste powietrze — oto współczesny ból.

A po bitwie żołnierze będą oczyszczali zatrutą gazami wodę w studniach i będą dezynfekowali swą odzież, przesiąkniętą gazami i parzącą jak pokrzywa. Z maskami na głowach będą lekarze robić opatrunki w punktach opatrunkowych; w sztabach nawpół uduszeni telefonicy będą podawali rozkazy. Wózek z amunicją będą ciągnąć konie, stąpające ponuro w maskach — bez tchu będą walczyły armje w kłębach duszących i trujących gazów.

Oto ponura wizja frontu przyszłej wojny — gdyby oczywiście wybuchła. Czy wybuchnie jednak? Wszak istnieje jeszcze pamięć: miliony ludzi przeżyli wojnę, odniosły rany, widziały zburzenie swych ognisk domowych, widziały jak wszelkie zło bierze górę, jak triumfuje kłamstwo i chamsztwo? Czy mogą te masy przeżytki wybuchowi nowej krwawej rzezi?

Musimy jednak zaznaczyć, iż są ludzie, którzy gorąco pragną wybuchu nowej wojny — gdyż nowa wojna oznacza dla nich olbrzymie zarobki. Użytkane z każdej sprzedanej armaty karabinu, pocisku. Zapoznaliśmy się jeszcze bliżej z występną działalnością „krwawej międzynarodówki”.

Po procesie Gorgonowej

Lawa przysięgłych orzekła o winie — Trybunał wydał wyrok — Obrona zapowiedziała kasację — tak w streszczeniu przedstawia się finał, zajmujący całą Polskę w ciągu bezmała dwóch miesięcy, rozprawy Gorgonowej.

Smutna bohaterka procesu zajęła znów miejsce w celi wię-

ziennej, tylko tym razem z perspektywą 8 lat pokuty.

Nie przesadzając de wzięcia Sąd Najwyższego, zamiemy się dalszemi losami zasadzonej.

Czy Gorgonowa będzie zmuszona odcierpieć całe 8 lat? Nie. W przypadku dobrego zachowania się oskarżonej, przyszłowi jej będzie przedterminowe zwolnienie po odbyciu dwóch trzecich kar.

8 lat sprowadzi się wtedy do 5 lat i 4 miesięcy. Wobec zaliczenia jej przebytego już więzienia, pozostała równe 4 lata; w maju 1937 roku Gorgonowa opuściłaby więc progi więzienne.

Ale o wiele wcześniej rygor przepisów prawnych odbierze jej dziecko. „Kropelka” ma prawo znośić trudy więzienne do ukończenia 2 lat. Do tego czasu, Gorgonowa, jako przebywająca z dzieckiem, będzie otrzymywała lepsze życie i wygodniejszą celę.

Jak widać z chwili utraty „Kropelki”, Gorgonowa pozostanie nie tylko osamotniona, lecz jeszcze pogorszą się dla niej warunki codziennego życia.

Czytajcie

„Wiadomości Kobiece”

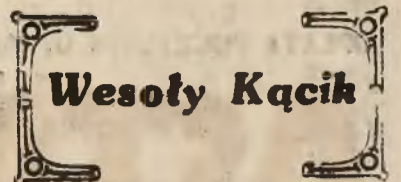
Cena 15 groszy

„Wesołe Wiadomości”

Cena 10 groszy

Kupon

Bezpłatna pomoc prawna

PRZYWITANIE I POZEGNANIE

Utartł się zwyczaj, że ludzie przy spotkaniu witają się, zaś przy rozstaniu żegnają się ściśle określonymi zwrotami, jak „dzień dobry”, „dobry wieczór”, „moje uszanowanie”, „bądź zdrow”, zaś w Małopolsce „pa-dam do nóżek”, „cauję rączki”, „sługa uniżony” itd. itd.

Przez dłuższy czas badałem kwestję, skąd wziął się ten dziwny zwyczaj i doszedłem do wniosku, że powstał on w zamierzchłych czasach, przed tysiącami lat, kiedy ludzi było mało i kiedy jeszcze się szanowali wzajemnie i dobrze sobie życzyli.

Zyczyli sobie szczerze przy spotkaniu dobrego dnia, dobrej nocy, zdrowia, itd. itd. Szczegółnie miłoścy bliźniego rozwinęta była na terenach dawnej Galicji, gdzie ludzie całowali się po rękach (stąd „cauję rączki”), z miłości dostawali padaćki i padali sobie do nóg (stąd „padam do nóżek”), a niektórzy służyli sobie nawet czyli z miłości jeden sędzi do drugiego „do obowiązku” i za darmo wszystko za niego robił (stąd „sługa szanownego pana”).

Z tego właśnie przedhistorycznego okresu wywodzą się wszystkie zwroty powitalne i pożegnalne.

Alle z biegiem czasu miłoścy bliźniego i wzajemny szacunek znikły, a zostały tylko gołe, bez treści wyrazy, które ludzie z pokolenia na pokolenie bezmyślnie powtarzają.

Bo na przykład, czy to nie jest obłudne, kiedy komornik galicyjski wchodzi do mieszkania, mówi „padam do nóżek” i zamiast ci upaść do nóg, zabiera meble?

Albo czy kupiec, mówiący „moje uszanowanie” klientce, która po dwóch godzinach targu kupiła parę pończoch, rzeczywiście ją szanuje? W duszy myśli sobie: „Skreć kark, stara kiempe”.

Albo gdy zredukowany pracownik mówi szefowi: „Dobranoc”, to czy naprawdę życzy mu dobrej nocy?

Więc poco ta obłuda? Poco ten fajsz?

Najszczerze pod tym względem są dzieci. Dziecko nie mówi „dzień dobry” ani „dobrej rączki”, tylko „pa, pa...” Dziecko nie chce być obłudne i myśli sobie: „Ja ci powiem „pa...”, a ty sobie tłumacz to, jak chcesz. „Pa” może oznaczać „pa - dam do nóżek”, ale może również znaczyć „pa - szoł won!”.

Ważny przykład z dzieci! Od rzucmy obłudę. Przekształćmy się witać i żegnać dotychczas przyjętymi zwrotami. Mówmy sobie na pożegnanie „pa”. Albo, żeby się odróżnić od dzieci mówmy sobie „ka”, „de”, „te”, „la”, wszystko jedno, coś bez sensu, byleby nas nikt nie mógł posądzić o obłudę.

Miesławski

Napoleon Sądka

Żonie nie wierzę

to licznikowi mam wierzyć?

(S. F.) P. Antoni Całunek, mocno podechmielony, wszedł po północy do taksówki i kazał się wieźć na ulicę Wilczą. Kiedy po przybyciu na miejsce szofer oświadczył mu, że licznik wybił dwa złote 40 groszy, p. Antoni zmrużył chytrze lewe oko i oświadczył:

— Licznik sobie może bić ile chce, ale mnie w butelkę nie nabije... Dwóch złotych 40 groszy nie przejechałem! Wykluczone.

— Ależ proszę pana — tłumaczył szofer — teraz jest tak za nocna.

— Wszystko mnie jedno czy nocna, czy obładowa, czy poranna. Kawalek drogi przejechałem, może z kilometr...

— Pan jest w błędzie. Dwa i pół kilometra...

— Ile pan mówisz? Dwa i pół. Niemożliwe! Wcale zmęczony nie jestem. Najwyżej na kilometr się czuję...

— Licznik, proszę pana, działa dobrze.

— Co mi pan z licznikiem wyjeżdżasz? Ja do rodzony żony nie mam zaufania, to pan chcesz, żeby licznikowi wierzyłem? Jak się sam nie przekonam, to nie zaplace.

— A jak się pan przekonasz?

— Zwyczajnie. Zmierze ten kawalek cośmy przejechał...

— Jak?

— Krokami. Nie uczyli pana w wojsku, że krok ma trzy czwarte metra. Idziem, panie.

I p. Antoni nieco chwyciwszy krokiem, ruszył przed siebie. Szofer nie widząc w pobliżu no licjanta, powoli posuwał się za pasażerem.

— Raz, dwa, trzy, dziesięć... trzydzieści — liczył p. Antoni maszerując po jezdni.

Ale już przy dwóchsetnym kroku p. Antoni stracił rachunek.

— Cholera! — mruknął. — Trza od nowa zacząć!

Wrócił na poprzednie miejsce i zaczął liczyć na nowo. Tym razem pomylił się dopiero przy trzechsetnym kroku. Westchnął ciężko i zawrócił jeszcze raz.

Szofer jednak stracił już cierpliwość. Schwycił pasażera wpakował do taksówki i odwiózł do komisariatu, gdzie się okazało, że p. Całunek nie ma przy sobie ani grosza.

W parę tygodni potem p. Całunek już nie taksówka, lecz tramwajem, zajechał do Sądu Grodzkiego, żeby wysłuchać wyroku skazującego go na tygodniowy areszt z zawieszaniem na przeciąg roku.

Obrazki z życia

Opętanie

Ogródek pana Kluczki był zalany słońcem. Gospodarz wstał z krzesła i przeciągnął się, aż mu coś trzasnęło w kościach.

— Chyba już pora na obiad, — mruknął i podszedł do drzwi swego domku. Czuił się dobrze, słońce wgrzało mu reumatyzmy, które zaczynały wylazić od takiego czasu. Pan Kluczka miał pięćdziesiąt sześć lat. Życie szło mu teraz niezgorzej, nie miał potrzeby pracować, bo zażbrany ciężkiem harowaniem dzieciątka wystarczał na utrzymanie i od czasu do czasu na rozrywki. Mieszkał sobie spokojnie na swojej parceli pod Wierszawą...

W jadalni stół był nakryty do obiadu, a córka pana Kluczki wniosła właśnie dymiącą wazę. Gdy schyliła się, by postawić naczynie na stole, pan Kluczka machinalnie wyciągnął na przód szyję... i zaraz ją cofnął pełen obrzydzenia do siebie samego. Co to było? Czcigodny pan Kluczka spostrzegł się, że ów ruch głową uczynił poto, by... wstydził się wprost, przysnąć się do tego nawet by... zająć swą własną córkę za dekolant.

W jednej chwili znikł dobry humor, szczęśliwe samopoczucie, wspomnienie przyjemnego poranka, apetyt do smakowitego obiadu, chęć do życia. Pozostał wstępn...

...To było nie od dzisiaj... Za czoło się już sporo czasu przedtem: pan Kluczka owdowił kilka lat temu i został sam jeden na świecie. Córkę miał zamężną, ale nie odwiedzał jej często ze względu na złęcia. Zgorzkniałego urzędnika państwowego, który, w chwilach wolnych od niedomagania nerkowych, zlorze czył przeciwko wszystkim nieobecnym i w tej dziedzinie doszedł do takiej doskonałości, że potrafił w ciągu rekordowo krótkiego czasu zatrucić humor najweselszemu człowiekowi. Pan Kluczka nie czuł się na siłach prowadzić sklep bez pomocy — sprzedał go więc i żył sobie na linii podmiejskiej. Gdy wkrótce umarł jego zięć, pan Kluczka przyjął swoją córkę z otwartymi ramionami. Była jeszcze bardzo młoda, po sześciu latach małżeńskiego pożycia, ale gdy mówiono jej o nowym zamążnójściu, odpowiadała, krecąc głową:

— Nie mam najmniejszej ochoty...

Pan Kluczka z początku był bardzo szczęśliwy, gdy wróciła mu jego jedynaczka. Stopniowo jednak, niepostrzeżenie wkraść się do ojcowskiej miłości jakaś lina, zdradziecka, trująca nuta. Gdy pan Kluczka nie raz wpatrywał się z rozczuleniem w krzątającą się córkę, nagię sobie uświadamiał, że pa-trzy coś podejrzliwie na jej tegię biodra, pełne białe ramiona.

Zaniębokoło go to. Ohurzał się z początku na te podejrzania, zburezał sam siebie, w duchu, nazywał się starym Idiotą i postarał się myśleć o czemś innym.

...A myśl wracała...

...Wracała coraz częściej... coraz uporczywiej, bardziej na kazująco... Bywały godziny, kiedy siedział w ciemnościach na łóżku, onanowany straszna, ci chutką myślą:

— A może jednak... Ostatecznie, coś złego?..

Ten motyw zabrał mu wkrót

ce cały spokój. Zawsze teraz mógł słyszeć podszep, płynący skądś z głębi najtajniejszej, podświadomości...

Pełen rozpachy udał się do lekarza, który mu poradził gimnastykę. Przez parę dni szło nieźle, ale potem Celinę tak rozbawiły komiczne ruchy ojca, że chciała koniecznie go naśladować:

— Tato, jak ty to robisz? Aha, tak trzeba stanąć na czworakach, a teraz podnoszę nogi do góry...

Pan Kluczka próbował znaleźć zapomnienie w rozrywkach, potem w pracy (miał przy cież ogródek), wszystko na nic... Zrozpaczony uciekł się do modlitwy — napróżno.

Wtedy zaczął pić.

Początkowo był uszczęśliwiony, udało mu się uwolnić kosztem tej niewoli z tamtych więzów. Gdy jednak trzeźwiał, opętanie wracało. Pan Kluczka zaczął na serio się upijać. Cóż, gdy z jednej strony wystawił się na wymówki Celiny, z drugiej zaś — przyzwyczail się do alkoholu, który już teraz nie pomagał.

Aż raz Celina rozplakała się przy nim.

— Co ci się stało, córus? — spytał przestraszony.

— Wszystko przez ciebie, tato. Jak mogłeś się tak rozpić? Musisz przestać, bo ja dłużej tego nie wytrzymam — i padła, szlochając w ramiona ojca. Stał tuż przy sobie, czuł na sercu jej dwie twarde, okrągłe piersi... Przycisnął ją do siebie...

— Moje dziecko! — Naprawdę, jak tak dalej pójdzie, odejść od taty i już... — Nie odchodź, córus, nie odchodź...

Nie wiedząc, co czyni, przeklinając się, opierając się sobie z rozpaczą i... słuchając tajemniczego demona, przylgnął jej do ust i przegiął ją wtył z brutalną namietnością. Krzyknęła z bólu. Puścił ją i uciekł...

Nazajutrz nie pokazał się przy śniadaniu. Nie podejrzewając dramatu, który się w nim rozgrywał (bo jakżęby dopuścił podobną myśl), pomyślała ze skruchą, że zasmuciła go swoje mi wymówkami. Poszła prosić ojca.

Pan Kluczka nie żył... Wisiał na kłamce w swoim pokoju... Z wytrzeszczonych oczu, wyglądając wstyd, rozpacz, bezradziejna, ból... i... i coś lubieżnego.

Adam Ty-ski

Zlikwidowanie szkoły dla złodziei

(miecz.) W jednym z miasteczek St. Zjednoczonych, cieszącym się dotychczas popularnością ze względu na brak... przebiegł, ostatnio zaczęły dziać się zgoła dziwne rzeczy.

Oto niemal codziennie dokonywano kradzieży, czy to na ulicy, czy w mieszkaniach, restauracjach i t. d. Policja była bezsilna. Nie pomogły liczne patrole, nie pomogły częste obławy.

Wreszcie miejscowa policja zwróciła się o pomoc do swych kolegów z Nowego Jorku i wkrótce przyjechał zdolny detektyw, Jack Turney.

Zadanie Turneya, a nie było łatwe, jeśli się zważy, że absolutnie nie znał on terenu, nie znał on stosunków miejscowych, poprostu był przybłęda. Nie odstraszało to jednak Jacka.

Był to młody, energiczny wyładowca, który miał na swym „sumieniu“ wykrycie niejednej bandy przemytniczej czy rozbójniczej. Postanowił za wszelką cenę zlikwidować szajkę.

Codziennie w różnych godzinach Jack, ubrany niemal w lachmany spacerował po ulicach i weszyl. Przenikliwie patrzył na każdą podejrzaną

twarz, najmniejszy ruch przechodnia powodował, iż Jack szedł za nim i obserwował.

Pewnego dnia, będąc w jakiejś niedznej knajpie, Turney zauważył przyzwoicie odzianego gościa, który stojąc przy bufecie zgrabnie wyciągnął portfel jakiegoś gościowi. Spokojnie wyszedł z restauracji, oddał portfel towarzyszo-wi, po czym wrócił.

Senno to dokładnie zaobserwował Turney. Nie spuszczał z oka złodzieja, a gdy ten wreszcie wyszedł, poszedł jego śladem. Na jednej z ciemnych wąskich uliczek, złodziej wszedł do odrapanego domostwa.

Jack, choć stąpając jak kot, wślizgnął się na podwórko i idąc za złodziejem wszedł z nim niemal równocześnie do sieni. Stąd prowadziły drzwi do mieszkania.

Słychać było głos mówcy, który wyjaśniał tajemki... kradzieży przez... óplucie! Zainteresowało to Jacka.

Wytrychem otworzył drzwi i dostał się do przedpokoju. Usadowił się za stojącym parawanem i dokładnie słyszał rozmówienie. Zdołał również zauważyć, że w pokoju znajdują się około 50 mężczyzn.

Pod ścianą stała katedra, a na niej starszy jegomość, który przemawiał. Ze znajomości rzeczy przedstawiał sposob... kradania na „opłucie“, „złupnie“ i t. d. i t. d.

Nie ulegało wątpliwości, że była to szkoła złodziejska, która przyczyniła się właśnie, że ilość kradzieży w mieście wrosła w tak poronującym tempie.

„Uczniowie“ zadawali „profesorowi“ pytania, a na zakończenie profesor omówił szczegółowo plan pracy na dzień następny.

Turney przed zakończeniem wykładu wydostał się z mieszkania, pobiegł do najbliższego posterunku policyjnego i w kilkanaście minut potem szkoła została zlikwidowana a uczniowie i profesor aresztowani.

Straszliwe działanie wulkanów

(miecz.) W związku z licznymi ostatnio katastrofalnymi trzęsieniami ziemi, wybuchami wulkanów, przypomnieć warto o najstraszniejszym wybuchu wulkanu na maleńkiej wyspce Cracatau, mieszczącej się na Oceanie Indyjskim. Wybuch miał miejsce 26-go sierpnia 1883 roku i z niewielkimi przerwami trwa do... chwili obecnej!!

Wspomniany wulkan, który dał znać o sobie w roku 1681 uważano od tej chwili za wygasły, gdy oto po 200 latach dał niespodziewanie znać o sobie. Pierwszą siłą wybuchu oderwana została część... wyspy, która wraz z zabudowaniami i miesz

kańcami „spłynęła“ do morza!

Wulkan działał istotnie z niebywałą siłą. Wyrzucił ze swego wnętrza piekielną lawinę, a grad kamieni, lecających z prze-rażającą siłą, padał w promieniu 80 kilometrów.

Każdy wybuch, poprzedzany huki, które można było słyszeć na przestrzeni 3400 km. Zginęło wówczas 36.000 ludzi. Wulkan po dwóch dniach uspokoił się i przez wiele lat zrzadka „odzywał się“.

Równie straszny wybuch wulkanu miał miejsce w 1815 roku w miesiącu kwietniu na wyspie Sumbawa.

Policja strzela w kinie

Policjanci amerykańscy uczą się strzelania do bandytów w dość oryginalny sposób. Mianowicie szkoła policji na posiadła własne kino, w którym wyświetla się film, demonstrujący np. włamywacza, uciekającego po dokonaniem

włamanku.

Ćwiczący się w strzelaniu policjant, stoi na widowni i strzela do postaci na ekranie. Specjalny automat zatrzymuje odrzuca film i wtedy można stwierdzić, czy „zbrodniarz“ został trafiony.

Pierwsze patenty na nowe owoce

Urząd patentowy stanu Missouri w Ameryce Północnej wydał ostatnio pierwsze ochronne patenty dla hodowców owoców, którzy stworzyli drogą szczypleń i krzyżowań, nowe odmiany. Pierwszy patent obejmuje śliwki, niezwyklej rozmiarów, o wyborzym sma-

ku, cienkiej skórce, nie psujące się przy przewożeniu przez ocean. Drugi dotyczy brzoskwiń ćwierćkilowych(!), bezpestkowych. Nowe owoce posiadają poza tem jeszcze jedną ważną cechę: dojrzewają prawie dwa razy prędzej, niż zwykłe.

Największa fotografia na świecie

Ściana jednego z gmachów tegorocznej wszechświatowej wystawy kultury i postępu w Chicago (Am. Półn.) będzie ozdobiona zdjęciem fotograficznym, przedstawiającem ogólny widok terenów wystawowych.

Zdjęcie będzie miało wymiar 9 X 12 ale... metrów!

Rzecz jasna, że jest to ogromne powiększenie lotniczego zdjęcia, bo narazie nie ma takich aparatów, ani klisz.

Smierć twórcy „krzesła elektrycznego“

(miecz.) W tych dniach zmarł w Ameryce w wieku 92 lat wynalazca „elektrycznego krzesła“ dr. Alfons Rackwell.

Życie przysporzyło wynalazcy niejednokrotnie przykrych niespodzianek. Dr. Rackwell był gorącym miłośnikiem pokoju, a mimo to zmuszony był brać udział w wojnie; był przeciwnikiem kary śmierci, a dzięki jego wynalazkowi w ciągu roku tysiące ludzi rozstało się z życiem.

Niejednokrotnie dr. Rackwell, który był zresztą popularnym działaczem, spotykał się z ostrymi zarzutami. Faktem jednak pozostało, że właśnie dr. Rackwell, o którym mówiono,

że pozazdrościł sławy dr. Giltina (wynalazcy francuskiej gilotyny) i dlatego stworzył „krzesło elektryczne“.

Inna sprawa, że gdy dr. Rackwell przystąpił już do pierwszych eksperymentów nad zwłaczami, które miały paść ofiarą prądu elektrycznego, wziął do pomocy dwóch asystentów, by w ten sposób zmniejszyć swą odpowiedzialność.

Niewiele to pomogło. Ogólnie wiedział, że tylko dr. Rackwell był faktycznym wynalazcą i tylko dzięki niemu, prawo obywatelstwa zdobyło „krzesło elektryczne“.

Zwolennicy dr. Rackwella starali się zapewnić ogólnie, że są

postępcy, którzy za zbrodnicze swe muszą zapłacić życiem, czy nie lepiej więc, by zginęli bez męczarni?

I ta aglacja niewiele pomogła. Zresztą do chwili obecnej nie zostało ustalonym, czy „pacjenci krzesła elektrycznego“ cierpią w chwili działania prądu o niebywale wysokiem napięciu.

Dr. Rackwell zmarł, krzesło elektryczne zostało. Za lat 100 „krzesło“ zastąpi inny, bardziej skomplikowany przyrząd uśmiercania ludzi, ale wątpliwe należy, czy potomkowie zapomnia o dr. Rackwelle — twórcy „elektrycznej śmierci“.

Kupon
Bezpłatna
pomoc prawna

PRZED BAREM

Pijany gość po wyjściu z baru: — Pikiol! Podać latarnię! Duchem...

Czytajcie
„Wesołe
Wiadomości“
Cena 10 gr.

OWOC ZAKOZANY

Wzruszający dramat z życia dziewcząt warszawskich

Józefostwo Buraczy miał dwie wybitnie urodzone córki: 18-letnią Romę i 16-letnią Realię. Pomimo to zapowiadało się właśnie po 16-letniej przerwie trzecie dziesiątko. Starsze już pracowały jako kasjerki w bazarsze rodziców. Były pilnowane przez nich bardzo strzeżnie, na piękne młode dziewczęta czyha bowiem w Warszawie mnóstwo pokus. Państwa Burackim zdawało się, że mogą być pewni swych córek. Pewnej nocy wszakże starsza z nich Roma wyszła przez okno i udała się na spotkanie miłośna z Januszem Klarowiczem, z którym już od pół roku znała się i kochała. Poszła go w sklepa. Udało mu się skłonić ją do grzechu. Spotykali się małym domku, wynajętym przez Janusza na ul. Bednarskiej, bliżej Wsiły.

Wtem ujawniły się skutki grzesznej miłości. Roma zawiadomiła o tem Janusza, dodając, że już najwyższy czas spełnić obietnicę, którą jej dawał niejednokrotnie — poślubienia jej. Chciał nieco sprawę odwiec, ale tak nalegała, że przyrzekł przyjść nazajutrz wieczorem i poprosić ojca o jej rękę.

Nazajutrz Roma z wielką niecierpliwością oczekiwała przybycia Janusza. Ale on... nie przybywał... Gdy Roma już atrachła nadzieję, jednak ktoś wszedł. Był to wszakże — Grzesz Lebioda, młody zarządzający bazarem Burackiego, który potajemnie kochał się w Romie. Szepnął coś do ucha Burackiemu, który, słyszając to, poleciał Romie, pragnącej już iść do siebie, zostać jeszcze w pokoju.

Rosty Grzesz rozglądał się dookoła bezradnie, jakby szukając oparcia. Nerwowo pocierał czoło, wyglądał niesforne czuprynę. Od rana powziął ważne postanowienie. Chciał teraz wszystko opowiedzieć naraz. Zbyt wiele miał na sercu. Wszystko razem nie mieściło się w ustach. Płaczącym się językiem wydusił wreszcie ze siebie:

— Proszę mi wybaczyć, panno Romciu... i panie szefie... i pani Józefowo, jeżeli moimi słowami państwa obrażę, ale już dłużej nie mogę utrzymać tego w tajemnicy... Duszę się, po całych nocach, beczę jak głupie cielę... Już przecie do tego dochodzi, że nie odróżniłam w sklepie płótnika od kawałka mydła... Trzeba z tem raz skończyć... Panie szefie... Kocham pannę Romcię do szalenstwa... Mam już odłożone pieniądze w PKO... parę tysięcy... Czy pan szef zechce mi pozwolić... oddać te pieniądze panu szefowi... przystąpić z niemi do interesu?

Zapanowało długie milczenie. Była to zbyt wielka niespodzianka. Józef spojrział na córkę, potem na żonę, wreszcie na Grzesia. Pani Marja uśmiechała się uroczyście, a życzyłwie... Roma była bliska omdlenia... Co do Grzesia zaś — opuścił oczy i robił wrażenie, jakby najchętniej wlał pod stół i ukrył się pod obrusem.

Wreszcie Józef odezwał się:

— Szczerość za szczerość, mój chłopcze... Owszem, nie powiem, podobasz mi się... Wiem, kim

jesteś, kto cię rodził, skąd przybywasz i coś wart... A ty, Maryjko, co powiesz?

— Cóż, Józeczek, wiesz przecie, że ja zawsze z tobą... Z Grzesia chłopiec do rzeczy... bardzo go lubię...

— Dobra jest — rzekł Józef z wesołą powagą, — przystępujemy więc do interesu... Romciu, chodź do ojca...

Roma miała posłuszeństwo we krwi. Wstała więc natychmiast, choć nogi się pod nią chwiałały. Zataczając się, ledwo doszła do ojca. Chwytał ją w ramiona i dawnym zwyczajem, z czasów, gdy była jeszcze małym dzieckiem, posadził sobie na kolana... Huśtał ją na kolanach, przygadując:

— Hop, hop... hop, hop, hop... na koniczku jedzie chłop... Prrr... przyjechał... Czego pan sobie życzy, panie chłopie? Córceżki dziedzicowej za żonkę. Ano, zobaczymy. Córki, Romeńko, jak ci się ten oto Grzesz widzi?

Roma odrzekła poważnie:

— Pozwól tatusiu, że ja też będę szczerą, choć boję się, że sprawię ból Grzesiowi, dla którego mam wiele serca...

— Bo też na to serce zasługuje. Mów dalej...

— Lubię Grzesia bardzo, szczerze i serdecznie, ale... nie kocham go i żonę jego nigdy nie będę...

Zapanowało dręczące milczenie.

— Toś wpadł, mój biedny Grzesiu — rzekł po chwili Józef z poczciwą litością. — Trafieś, biedaku, kulą w płot... Koszyczek jak najbardziej, można powiedzieć, regularny...

Grzesz pobladł, jak kreda, poczem nagle znów sponsował, jak rak... Wybelkotał:

— Ale dlaczego?... Dlaczego?... Wiem, że nie jestem piękny... to prawda, ale zato Kocham panią, panno Romciu tak, że... — i aż zachłysnął się z ogromu miłości, jaka przepełniła mu serce...

Roma potrzasała głową, niewzruszona, nieubłagana, okrutna... Sama w tej chwili zbyt wiele cierpiała, aby mogła litować się nad cudzym cierpieniem. Nic jej to nie obchodziło, że może jednym swoim zdaniem złamała życie biednemu chłopcu. Miał też kiedy przyjść ze swoją miłością! Trudniej było gorzej trafić. Wszystko można, zresztą, wybiagać, oprócz miłości. Prędzej chciwy bogacz i zajadły skąpiec rzuci grosz ubogiemu, niż ktoś niekochający zlituje się nad człowiekiem, który umiera dlań z miłości i który jednym słowem mógłby tamtemu przywrócić życie...

Zegar wybił wpół do jedenastej.

Roma nie pojmowała, co się mogło stać Januszowi. Chyba jakiś wypadek...

Wstała, aby iść spać. Podala rękę Grzesiowi, mówiąc:

— Nie będziesz miał chyba do mnie żalu, Grzesiu?... Musisz mnie zrozumieć... i wybaczyć, prawda?

— Ależ... jasna rzecz, panno Romciu... Nawet mi przez myśl nie przeszło mieć żal do pani...

Wyszła. Józef chciał jakoś pocieszyć niefortunnego konkurenta. A ten tymczasem rozpląkał się, jak dziecko...

Po kwadransie Roma ze swojego pokoju usłyszała, jak Grzesz wyszedł. Potem rodzice udali się na spacerunek. Roma czekała. Zresztą, nie była zdecydowana. Iść na Bednarską, czy nie iść? Jeszcze na samym początku umówił się z Januszkiem, że w każdym razie zawsze będzie czekał do północy. Gdyby do tej godziny nie przybyła, oznaczałoby to, że nie mogła i już niema pogo dłużej czekać...

Czy dziś znajdzie go u siebie? Była już jedenasta. Trzeba się było zdecydować. Pójdzie! Musi przecież wiedzieć, co się stało! Za wszelką cenę! W tej okrutnej udręce niepewności nie dożyłaby do rana. Niepokój doprowadzał ją niemal do szalenstwa. Wybiegła z domu, jak wpół-obłąkana...

Między swoim domem a tamtym nie spotkała nikogo. Zadzwoniła.

Po raz pierwszy od pół roku nie otworzono jej natychmiast. Musiała czekać dłuższą chwilę. Daremnie. Dzwoniła raz jeszcze, nieustannie, rozpaczliwie, wieszając się na dzwonku, jak na ostatniej desce ratunku, przed nieuchronną zgubą. Daremnie...

Wróciła. Wlokła się naosłep. Cudem dotarła do domu, zataczając się, jak pijana. Całe szczęście, że znów nikogo nie spotkała po drodze...

Szła, jakby przez piaski pustyni... Zdawało jej się, że nogi grzęzną w rozpalonych piaszczystych zwalach... i że jest sama, zupełnie sama w ogromnym bezmiarze...

Ledwo dowlókła się do siebie... Rzuciła się na łóżko... Drżała, jak w febrze... zęby jej szczykały, jak na trzaskającym mrozie...

Nie chciała się oswoić z myślą, żeby Janusz miał nie przyjść z własnej woli. Coś mu się stać musiało...

Ale co? Tylko jakiś wypadek... Pewno z samochodem... Zawsze pędził, jak warjat. O, Boże, czy aby jeszcze żyje? Musiał być zdenerwowany wieczorową wizytą i pewno dla otrzeźwienia pojechał za miasto... pędził, jak szalenciec... a przy kierownicy potrzebny jest spokój... Boże, Boże, co się stało? Może zatelefonować do Pogotowia?...

Dalszy ciąg nastąpi.

UPIORY WARSZAWY

Niesamowite dzieje ofiar potwornych zbrodniarzy

— Chciałabym tylko wiedzieć, jak pani na imię?

— Franka. A pani?

— Lilijska. Lilijska, która nigdy nie zapomni pani ogromnej przysługi, jaką pani jej wyrządziła... Będzie wdzięczna do grobu...

Dozorczyni z ul. Grochowskiej aż się przeżegnała, gdy stojąc w bramie domu nagle ujrzała Lilijskę. Zawołała:

— Wszelki duch pana Boga chwał... Nieboszczyki z grobu wstali... — bo miała już Lilijskę prawie za umarłą.

Długo jeszcze trajkotała, wykrzykując:

— O, Jezu, jakże panienka wygląda! Bładziutka, biedactwo, jak wosk... Wychudzona, wymizernowana... Niechże panienka do nas pozwoli, aby choć szklaneczkę herbaty gorącej łyknąć...

Lilijska przyjęła gościnne zaproszenie. Dozorczyni, krzątając się, mela językiem dalej:

— O, żeby panienka wiedziała, ile to razy przychodził tu ten przystojny pan, co to mi zawsze dawał pół złotego za bramę, gdy z panienką późno wracał. A potem zawsze jeszcze długo, długo chodził pod oknami. Ale nie on jeden tu przychodził. Parę razy była także siostra panienki, potem jakiś chłopiec gazeclarz, taki koślawy... Jeszcze jedna pani, jakaś wymalowana... Cała procesja.

Lilijskę już dręczyła inna myśl: czy Bolek wie-

rzy jej słowem, gdy mu opowie, co było? Pogrążona w zadumie trwała tak do wieczora.

Nie myślała w tej chwili nawet ani o Mirce, ani o Pajacyku, ani o Niusi. Tylko o nim. Poprosiła chłopca od dozorczy, aby jej zanioś list do Bolka nazajutrz z samego rana. List napisała po namyśle bardzo krótko:

„Padłam ofiarą podłej zasadzki. Uwierzono mnie. Zdołałam wreszcie cudem uciec. Przyjdź dziś wieczorem pod pracownię”.

Napisanie takich prostych słów kosztowało ją tyle wysiłku nerwowego, że po oddaniu listu chłopcu, nie miała siły nawet dowiec się do łóżka. Siadła przy stole i zasnęła twardym snem...

Obudziła się dopiero nazajutrz z rana. Rozejrzała się dookoła. Przekonała się, że ucieczka z więzienia nie była tylko snem. Wyciągnęła się, wyprostowała i szepnęła:

— O, Boże, Boże miłosierny, dzięki Ci, dzięki żeś mnie wyzwolił. Jestem taka szczęśliwa, taka bardzo szczęśliwa...

Szybko umyła się, ubrała i pobiegła do pracowni.

Gdy weszła, powitano ją ponurem milczeniem. Słychać było zgryźliwe i zjadliwe szepty niektórych koleżanek.

Starsza panna wstała i oznajmiła szefowej o powrocie Lilijski.

Szefowa weszła do pracowni i rzekła ostro:

— Ośmieliłaś się rzucić pracę w chwili, gdy jej było najwięcej. Teraz wracasz, gdy już po sezonie i prawie żadnych zamówień niema. Wracaj więc, skąd przyszłaś.

Starsza panna dodała złóśliwie:

— To byłoby zbyt wygodne: wiać z pracowni, powagarować sobie parę tygodni i wrócić, kiedy się szanownej pani żywnie podoba. Niema tak dobrze, śliczna Lilijsko, o, nie!.. Porządne dziewczęta tak nie postępują. Nie chcemy takiej w naszym gronie.

Lilijska milczała, nie znajdując ani słowa na swoją obronę.

I tak samo milcząco... wyszła...

Odruchowo udała się w kierunku agencji kolportażowej w nadziei, że tam odnajdzie Pajacyka.

Przecucie nie omyliło jej.

Po chwili ujrzała go z grubą paką dzienników pod pachą.

Ujrawszy Lilijskę, Pajacyk wydał głośny okrzyk radości. Oszałały ze szczęścia, rzucił gazety i całował Lilijskę po rękach...

Poczuł, że ręce Lilijski zimne jak lód, drgają konwulsyjnie. Zapytał:

— Co ci to, Lilijsko? Czyś chora?

— Nie. Zimno mi tylko.

Dalszy ciąg nastąpi.

